

Podziały społeczne i stygmatyzacja	<ul style="list-style-type: none"> • Postawy wobec obcości i inności: <ul style="list-style-type: none"> – uprzedzenie, – dyskryminacja, – stygmatyzacja. • Społeczna natura obcości i inności: <ul style="list-style-type: none"> – znaczenie pojęć: <i>swojskość, obcość, inność</i>, • Psychologiczne i społeczne skutki stygmatyzacji.
Tolerancja i rozwiązywanie konfliktów	<ul style="list-style-type: none"> • Typologia konfliktów społecznych. • Społeczna natura obcości i inności: <ul style="list-style-type: none"> — postawy wobec obcości i inności: akceptacja, tolerancja – psychologiczne i społeczne skutki nietolerancji – sposoby przeciwstawiania się nietolerancji • Konflikt w grupie społecznej: <ul style="list-style-type: none"> – mechanizmy powstawania i eskalacji konfliktów grupowych, – postawy wobec konfliktów, np. unikanie, dostosowanie, rywalizacja, – konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów: kompromis, mediacja, negocjacje, arbitraż, – rola konfliktu w życiu społecznym (pozytywne i negatywne aspekty zjawiska).
Współczesne społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • Cechy społeczeństwa współczesnego: otwarte, postindustrialne, konsumpcyjne, masowe, informacyjne. • Dynamika współczesnych zjawisk społecznych: analiza problemu na wybranych przykładach, dotyczących m.in. migracji, starzenia się społeczeństwa, uzależnień, przestrzegania norm społecznych; • Problemy życiowe współczesnej młodzieży w Polsce: <ul style="list-style-type: none"> – młody człowiek wobec wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej, a także wartości, autorytetów, stylu życia; – młody człowiek wobec współczesnych zagrożeń (np. substancje psychoaktywne, media cyfrowe, konsumpcja); – młody człowiek wobec kryzysu współczesnej rodziny.

Zadanie

Przeczytaj opis zjawiska, a następnie wykonaj polecenia.

Zjawisko to – mimo coraz większej świadomości społecznej – nadal występuje bardzo często. Aktualne pozostają stereotypy, według których wszystkie osoby niepełnosprawne są ograniczone intelektualnie i nie nadają się do pracy, prowadzenia samochodu czy wychowywania dzieci.

Niepełnosprawni postrzegani są przez pryzmat swoich ograniczeń fizycznych, a nie z uwzględnieniem ich umiejętności, talentów i możliwości. Spotykają się z wyraźnym dystansem ze strony otoczenia, przejawiającym się często w wyrażaniu litości lub w zakłopotaniu. Do negatywnych konsekwencji takich problemów w życiu osób niepełnosprawnych zalicza się obniżenie poczucia własnej wartości, nieakceptowanie własnej niepełnosprawności lub wstyd i alienację społeczną.

A. Nazwij zjawisko przedstawione w tekście. ....

B. Podaj dwa inne przykłady sytuacji z życia codziennego, które mogłyby ilustrować to zjawisko.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj polecenia.

Głównym przedmiotem wytwórczości i wymiany są w nim dobra o charakterze niematerialnym (informacje, usługi), a produkcja opiera się przede wszystkim na zdobyczach technologicznych: automatyzacji, komputeryzacji, robotyzacji. Dla społeczeństwa tego typu charakterystyczna jest także przewaga liczebna pracowników zatrudnionych w sektorze usług nad pracownikami zatrudnionymi w przemyśle i rolnictwie.

A. Podaj nazwę społeczeństwa, którego dotyczy podany opis.

.....

B. Określ, kiedy doszło do ukształtowania się społeczeństw tego typu.

.....
.....
.....

Zadanie

Wskaż okoliczności społeczne, które sprzyjają rozwojowi tolerancji, i te, które jej zagrażają. W tym celu wstaw w wyznaczone miejsca właściwe litery

- A. Przyzwolenie większości na lepsze traktowanie jednej grupy kosztem drugiej.
  - B. Równy status obu grup i normy równości obowiązujące w społeczeństwie.
  - C. Rozbieżności celów i interesów obu grup.
  - D. Wspólne cele realizowane przez członków obu grup.
  - E. Nieformalne kontakty i wzajemne zależności łączące wielu członków obu grup.
  - F. Oficjalne i rzadkie spotkania niewielu przedstawicieli grup.
1. Okoliczności sprzyjające tolerancji: .....
2. Okoliczności zagrażające tolerancji: .....

Zadanie

Opinia na temat wpływu Internetu na stosunki międzyludzkie:

Niektórzy socjologowie obawiają się, że rozwój Internetu będzie prowadził do wzrostu izolacji jednostek i atomizacji społeczeństwa.

A. Giddens, Socjologia, Warszawa 2006, s. 495.

Podaj argument i kontrargument do opinii przytoczonej w tekście.

Argument –

.....
.....
.....
.....

Kontrargument –

.....
.....
.....
.....